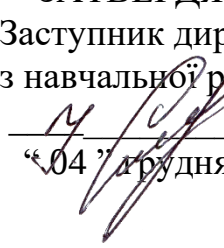

**Первомайський медичний фаховий коледж
Миколаївської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
 Інна СІМЧИШИНА
“04” грудня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 223 Медсестринство

Освітньо-професійна програма Сестринська справа

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

м. Первомайськ

**Робоча програма виробничої практики для здобувачів фахової
передвищої освіти в галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 223
Медсестринство, освітньо-професійна програма Сестринська справа**

РОЗРОБЛЕНА

робочою (проектною) групою Первомайського медичного фахового
коледжу Миколаївської обласної ради в складі:

Трункової Тетяни Василівни – завідувач навчально-виробничої
практики

Павлик Олени Андріївни - голова робочої групи, спеціаліст вищої
категорії, голова циклової комісії основ медсестринства та терапевтичних
дисциплін Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської
обласної ради.

Рачинської Ірини Миколаївни - член робочої групи, спеціаліст вищої
категорії, викладач-методист, голова циклової комісії педіатричних та
акушерсько- гінекологічних дисциплін Первомайського медичного фахового
коледжу Миколаївської обласної ради.

Москаль Наталі Валеріївни- член робочої групи, спеціаліст вищої
категорії, голова циклової комісії хірургічних дисциплін Первомайського
медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради.

Рецензії - відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Чекрижова Олега Володимировича – директор КНП «Первомайська
центральна міська багатопрофільна лікарня».

Готки Віктора Володимировича – директор філії «Районний
медичний центр» КНП ПЦМБЛ.

Блоховитої Олени Вікторівни – заступник медичного директора з
медсестринства КНП «Первомайська центральна міська багатопрофільна
лікарня».

Ухвалено
на спільному засіданні робочих груп забезпечення
ОПП Сестринська справа, Лікувальна справа,
Акушерська справа

Протокол від 27.11.2025 №1

ВСТУП

Робоча програма складена відповідно до стандарту фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 р. № 1202 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»», введеного в дію з 2021/2022 навчального року. URL: (посилання на розміщення стандарту на офіційному вебсайті МОН) та Типового положення про організацію практичного процесу в закладах фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510 та Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти в Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого наказом директора від 01.09.2023 № 286-н.

В сучасних реаліях реформування медичної галузі вкрай важливою є підготовка кваліфікованих медичних працівників відповідного рівня та профілю, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, відповідальних, що вільно володіють сучасними методиками обстеження та оцінювання стану здоров'я людини, здатних до ефективної праці за спеціальністю на рівні світових стандартів.

Виробнича практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми, один із етапів навчання для здобувачів освіти Спеціальності 223 Медсестринство освітньо-професійної програми Сестринська справа.

Програма є частиною освітньо-професійної програми підготовки молодшого бакалавра в рамках професійної спеціалізації і розрахована на 135 годин (4,5 кредитів), з яких робота у відділеннях – 90 годин, самостійна робота студентів – 45 годин. Проведення виробничої практики регламентується навчальним планом, програмою практики, діючими наказами Міністерства освіти і науки та Міністерства охорони здоров'я України, Положенням про проведення виробничої практики. Під час проходження практики 45 год від загального обсягу часу виділяється на самостійну роботу, яка включає удосконалення практичних навичок, роботу в бібліотеці, оформлення в письмовому вигляді медсестринської документації для здійснення медсестринського процесу та санітарно-освітню роботу.

Виробнича практика проводиться на базах стаціонарів терапевтичного хірургічного, педіатричного профілів закладів охорони здоров'я, затверджених наказом Управління охорони здоров'я Миколаївської обласної державної адміністрації.

1. Опис виробничої практики

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна
	Спеціальність 223 Медсестринство	
Загальна кількість годин - 135		
3 них: Робота на базах практики - 90 год Самостійна робота - 45 год	Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки - 3 рік навчання Семестр -VI (БЗСО) Рік підготовки - 2 рік навчання Семестр - IV (ПЗСО)
		Вид контролю: Поточний та підсумковий Форма підсумкового контролю: залік

2. Мета та завдання практичної підготовки

Метою виробничої практики є:

Забезпечити професійно-практичну підготовку здобувача освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», здатного до виконання всіх видів діяльності та втручань, передбачених кваліфікаційними характеристиками фахівців галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 223 Медсестринство, ОПП сестринська справа шляхом формування загальних, спеціальних та додаткових спеціальних компетентностей, необхідних для вирішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, включаючи здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі охорони здоров'я або у процесі навчання.

Завдання :

У результаті проходження виробничої практики здобувач повинен володіти компетентностями та мати результати навчання:

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та тендерних проблем.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК 13 Здатність до використання професійно-профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунізацію, включаючи її популяризацію.

Результати навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта .

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

**3. Програма практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 223 Медсестринство»,
ОПП Сестринська справа**

№ з/п	Практика	Кількість тижнів	Кількість кредитів	Кількість годин			Вид контролю
				Загальна	На базах практики	Самостійна робота	
1.	Виробнича практика	3	4,5	135	90	45	ЗАЛІК

4. СТРУКТУРА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Відділення	Кількість днів	Години	
			Робота у відділенні (кількість годин)	Самостійна робота на робочому місці в ЛПУ
1.	Терапевтичне відділення	5	30 год	15 год
2.	Хірургічне відділення	5	30 год	15 год
3.	Педіатричне відділення	3	18 год	8 год
4.	Приймальне відділення	2	12 год	7 год
		15	90 год	45 год
	Усього:	135 год		

ВІДДІЛЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі повинні знати:

- Законодавство України про охорону здоров'я;
- посадові обов'язки медичної сестри, накази та інструкції, які регламентують роботу відділення;
- правила техніки безпеки під час роботи;
- дієтичні столи, основи раціонального харчування;
- основи медсестринської етики та деонтології;
- основні етапи сестринського процесу;
- основні прояви захворювань внутрішніх органів;
- тактику дій медичного персоналу, якщо виявлено пацієнта, в якого підозрюється особливо небезпечна інфекція.

Здобувачі повинні вміти:

- володіти навичками професіонального спілкування;
- здійснювати медсестринський процес під час догляду за пацієнтами із захворюваннями внутрішніх органів;
- володіти методами обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб;
- за даними обстеження визначати стан здоров'я пацієнта та надавати долікарську допомогу хворим у разі:
 - нападу бронхіальної астми;
 - легеневої кровотечі;
 - непритомності;
 - колапсу;
 - нападу стенокардії;
 - інфаркту міокарда;
 - гострої лівошлуночкової недостатності;
 - гіпертонічного кризу;
 - анафілактичного шоку;
 - гострих алергійних станів;
- виконувати заходи, спрямовані на підтримання інфекційної безпеки, санітарно-протиепідемічного та лікувально-охоронного режимів лікарні.

Здобувачі мають бути поінформовані про:

- основи Законодавства України про охорону праці;
- основні демографічні показники здоров'я населення;
- особливості організації роботи денних та домашніх стаціонарів;
- правила охорони праці, техніки безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності;
- сучасні методи обстеження та лікування, догляду та спостереження за пацієнтами терапевтичного профілю.

РОБОТА В СТАЦІОНАРІ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Робочі місця здобувачів освіти: пост медичної сестри, маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, палати для пацієнтів, кабінети додаткових функціональних обстежень.

Робота здобувачів у відділенні регламентується посадовими обов'язками на кожному робочому місці і повинна бути спрямована на самостійне виконання обов'язкових практичних навичок.

Здобувачі освіти проводять огляд і оцінюють стан здоров'я пацієнта, здійснюють догляд за пацієнтами з різними захворюваннями, готують пацієнтів до лабораторних, інструментальних, функціональних обстежень, беруть участь у проведенні їх; працюють з листками призначень на посту медичної сестри, готують маніпуляційну до роботи та проведення маніпуляцій, заповнюють медичну документацію; проводять облік сильнодіючих і наркотичних речовин, здійснюють заходи з дотримання санітарного і лікувально-охоронного режиму відділення; беруть участь у прийнятті та передачі чергувань.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Реєстрація пацієнтів, що поступають у стаціонар.
2. Здійснення огляду пацієнта, оцінювання його стану.
3. Проведення термометрії із записом результатів у температурному листку.
4. Визначення частоти і характеру пульсу.
5. Вимірювання артеріального тиску, його реєстрація.
6. Робота з листком призначень.
7. Спостереження за пацієнтами з хронічними захворюваннями.
8. Підготовка пацієнта та необхідного обладнання до:
 - взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст цукру;
 - взяття загального аналізу сечі, визначення білка, цукру та кетонів тіл експрес-методами, діастазу;
 - взяття аналізу сечі за методами Зимницького, Нечипоренка;
 - взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму;
 - здійснення гастроскопії, бронхоскопії, ректороманоскопії, колоноскопії;
 - здійснення ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
 - здійснення рентгенологічних обстежень шлунково-кишкового тракту, нирок, хребта;
 - здійснення плевральної та абдомінальної пункцій;
 - запису електрокардіограми.
9. Підготовка маніпуляційного стола до роботи.
10. Проведення проби на чутливість організму до антибіотиків.
11. Розрахунок, розчинення та введення антибіотиків.
12. Виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій.
13. Заповнення систем для трансфузій та проведення внутрішньовенних вливань.
14. Введення інсуліну.

15. Введення олійних розчинів.
16. Взяття крові на біохімічні і бактеріологічні дослідження.
17. Проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію (шприців, голок, предметів догляду) згідно з чинними наказами, інструкціями та галузевим стандартом.
18. Проведення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові і мийних засобів.
19. Виконання шлункового і дуоденального зондування.
20. Промивання шлунка.
21. Постановка клізми: очисної, сифонної, послаблювальної, лікувальної.
22. Проведення катетеризації сечового міхура.
23. Приготування розчинів хлорного вапна, хлораміну, водню пероксиду та інших дезінфекційних засобів.
24. Підготовка функціонального ліжка для хворого.
25. Заміна натільної та постільної білизни.
26. Годування тяжкохворого.
27. Оброблення шкіри, профілактика пролежнів, підмивання хворих.
28. Подавання судна, сечоприймача та їх дезінфекція.
29. Подавання зволоженого кисню.
30. Використання зігрівального компресу, гірчичників, п'явок.
31. Користування кишеньковим та стаціонарним інгаляторами.
32. Застосування грілки, міхура з льодом.
33. Взяття мазків із зівка, носа на мікрофлору.
34. Збирання мокротиння на дослідження.
35. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій.
36. Надання рекомендації хворим щодо лікувального харчування.
37. Проведення профілактичних оглядів.

Рекомендації:

1. Необхідність суворого дотримання здобувачами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.

ВІДДІЛЕННЯ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі повинні знати:

- основні завдання хірургічної служби України;
- накази, інструкції, галузевий стандарт, які регламентують роботу стаціонарів хірургічного профілю; хірургічних і травматологічних кабінетів поліклініки;
- посадові інструкції медичних сестер на кожному робочому місці;
- сучасні методи медсестринського обстеження пацієнтів;
- симптоматику захворювань та ушкоджень, їх ускладнення;
- профілактику хірургічної інфекції, основи асептики, антисептики;
- методи передстерилізаційного очищення та стерилізації медичного інструментарію;
- неоперативну і оперативну хірургічну техніку.

Здобувачі повинні вміти:

- володіти навичками професійного спілкування;
 - виконувати медсестринські маніпуляції в хірургії;
 - за даними обстежень оцінити стан пацієнта і за необхідності надати долікарську допомогу в разі:
 - гострої крововтрати, масивної кровотечі;
 - поранення шиї;
 - легеневої кровотечі;
 - кровотечі з носа;
 - вивиху нижньої щелепи;
 - перелому трубчастих кісток;
 - перелому ребер, відкритого пневмотораксу;
 - переломів кісток таза;
 - травматичного шоку;
 - хімічних опіків шкіри;
 - хімічного опіку стравоходу;
 - термічного опіку;
 - ураження електричним струмом високої напруги;
 - електротравми;
 - обмороження;
 - гострої затримки сечі;
 - печінкової та ниркової кольок;
 - початкової стадії маститу;
 - посттрансфузійних ускладнень;
- уміти здійснювати сестринський процес під час догляду за пацієнтами з хронічними захворюваннями.

Здобувачі мають бути поінформовані про:

- основи Законодавства України про охорону здоров'я;
- стан хірургічної захворюваності населення;
- правила роботи з пацієнтами з діагнозом ВІЛ/СНІД;
- особливості організації роботи стаціонарних відділень хірургічного профілю;
- правила охорони праці, техніки безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності;
- сучасні методи обстеження, лікування, догляду та спостереження за пацієнтами хірургічного профілю.

РОБОТА В ХІРУРГІЧНОМУ СТАЦІОНАРІ

Робочі місця студентів: перев'язочна (чиста і гнійна), операційна, гіпсовочна, пост медичної сестри, кабінети додаткових методів обстеження, операційні.

Студенти самостійно оцінюють стан тяжкості пацієнтів, визначають послідовність заходів з підготовки пацієнтів до операцій та процедур, догляду за пацієнтами, виконують призначення лікаря. Роботу студентів контролюють досвідчені медичні сестри, а також студенти працюють під безпосереднім керівництвом медичних сестер відповідних підрозділів хірургічного стаціонару.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Підготовка пацієнтів до:

- ендоскопічного дослідження (бронхоскопії, фіброгастродуоденоскопії, цистоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
- рентгенологічного дослідження (жовчного міхура, нирок, сечовивідних шляхів, таза, поперекового відділу хребта);
- ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;
- комп'ютерної томографії;
- магнітно-резонансної томографії;

2. Транспортування та перекладання хірургічних хворих.

3. Транспортування хворих з переломами таза, стегнової кістки, ребра, хребта.

4. Підготовка ватно-марлевих кульок, серветок, тампонів.

5. Знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію, шприців.

6. Контроль якості передстерилізаційного очищення.

7. Укладання матеріалу в бікси для стерилізації.

8. Підготовка зондів, дренажів до стерилізації та проведення їх стерилізації.

9. Обробка рук сучасними методами.

10. Одягання операційної сестри і хірурга.

11. Підготовка стерильного стола до роботи в перев'язочній та операційній.

12. Проведення місцевої анестезії.

13. Складання інструментів для:

- венесекції;
- трахеостомії;
- плевральної пункції;
- первинного хірургічного оброблення ран;
- лапароцентезу;
- апендектомії;
- лапаротомії;
- трепанації черепа;
- ампутації кінцівки;
- скелетного витягання.

14. Підготовка ліжка для післяопераційного хворого.

15. Заповнення інфузійних систем і підключення їх.

16. Взяття крові з вени.

17. Визначення групи крові та резус-фактора експресметодом.

18. Проведення проб на сумісність крові донора і реципієнта.

19. Промивання шлунка.

20. Постановка клізм.

21. Катетеризація сечового міхура.

22. Підготовка пацієнта до операції.

23. Проведення премедикації.

24. Проведення туалету операційних та гнійних ран.

25. Зняття швів.

26. Накладання м'яких і твердих пов'язок:

- клейових, клейово-пластирних, клеолових;
- бинтових;
- чеpecь;
- на одне і обидва ока;
- вуздечку;
- хрестоподібної на потилиці з переходом на спину;
- колосоподібної на плечовий суглоб;
- спіральної на грудну клітку;
- на грудну залозу;
- Дезо;
- на пахову ділянку;
- черепашачу на ліктьовий та колінний суглоби;
- "лицарська рукавичка";
- на палець (спіральну, колосоподібну);
- косинкову на верхню кінцівку;
- восьмиподібну на надп'ятковий суглоб;
- поворотну на стопу;
- еластичних бинтів на кінцівки;
- тіснотугу.

27. Накладання твердих пов'язок:

- шини Крамера, Дітеріхса;
- підготовка гіпсових бинтів, лонгет, накладання і зняття;
- підготовка до застосування шини Беллера.

28. Накладання джгута при артеріальній і венозній кровотечах.

29. Пальцеве притискання артерій.

30. Проведення непрямого масажу серця.

31. Проведення штучної вентиляції легень “рот до рота”, “рот до носа”.

32. Виведення нижньої щелепи при западінні язика.

33. Оформлення карти пацієнта стаціонару.

Рекомендації:

1. Необхідність суворого дотримання студентами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Відпрацювати накладання пов'язок один на одному.
3. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.

ВІДДІЛЕННЯ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі повинні знати:

- структуру дитячих закладів охорони здоров'я та
- функціональні обов'язки постової медичної сестри, медичної сестри процедурного кабінету, дільничної медичної сестри поліклініки (амбулаторії сімейної медицини);
- правові аспекти роботи медичної сестри з дітьми та їхніми родинами;
- посадові обов'язки медичної сестри;
- анатомо-фізіологічні особливості дітей різних вікових груп;
- накази та інструкції, які регламентують роботу дитячого стаціонару та поліклініки;
- анатомо-фізіологічні особливості розвитку дітей;
- правила вигодовування доношених і недоношених дітей і розрахунок разової і добової кількості їжі;
- симптоматику захворювань, їх ускладнення, догляд за пацієнтами;
- календар профілактичних щеплень.

Здобувачі повинні вміти:

- володіти навичками професійного спілкування;
- володіти навичками виконання сестринських маніпуляцій у педіатрії;
- оформляти медичну документацію;
- виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстежень оцінювати стан дитини, ступінь його тяжкості;
- давати поради батькам щодо вигодовування та загартування дітей;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- здійснювати догляд і спостереження за хворою і здоровою дитиною;
- надавати долікарську допомогу при невідкладних станах:
 - гіпер- та гіпоглікемічній комі;
 - гіпертермії;
 - судомному синдрому, ларингоспазмі;
 - носовій кровотечі;
 - асфіксії новонародженого;
 - анафілактичному шоку;
 - блюванні;
 - непритомності.

Здобувачі мають бути поінформовані про:

- стан захворюваності дитячого населення;
- методи планування сім'ї;
- особливості організації роботи стаціонарних відділень педіатричного профілю;
- сучасні методи обстеження, лікування, догляду та спостереження за пацієнтами.

Робота в педіатричному стаціонарі

Робочі місця здобувачів освіти: маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, на посту медичної сестри, у відділенні патології новонароджених. Розподіл студентів за робочими місцями здійснюють методичні та безпосередні керівники практики з урахуванням можливостей лікувального закладу та переліку обов'язкових навичок.

Самостійну роботу здобувачі на кожному робочому місці здійснюють під контролем досвідчених медичних сестер.

Здобувачі освіти проводять догляд за дітьми різних вікових груп, засвоюють специфіку роботи на посту медичної сестри, виконують процедури і маніпуляції, оцінюють ступінь тяжкості стану хворих, анатомо-фізіологічні особливості розвитку дитини, визначають заходи з догляду за хворими й обсяги долікарської допомоги при невідкладних станах, проводять санітарно-освітню роботу з батьками.

Практичні навички:

- підготовка ліжка для пацієнта, заміна постільної та натільної білизни. Сповивання та вкладання грудної дитини в ліжко;
- проведення ранкового туалету дитини: догляд за шкірою, очима, вухами, носом, волоссям, порожниною рота. Підмивання дитини;
- подавання судна (висаджування на горщик), проведення дезінфекції;
- годування дитини. Для грудних дітей - підігрівання суміші й годування через соску. Оброблення сосок, посуду;
- вибір призначень з листка призначень;
- визначення частоти пульсу, дихання, вимірювання температури тіла, реєстрація її в температурному листку;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- закапування ліків в очі, ніс і вуха;
- накладання зігрівального компресу, застосування грілки, міхура з льодом;
- накладання гірчичників, банок. Виконання гірчичного обгортання;
- проведення очисної, живильної клізми;
- промивання шлунка;
- введення газовивідної трубки;
- проведення шлункового зондування;
- проведення дуоденального зондування;
- підготовка інструментарію до плевральної пункції;
- підготовка інструментарію до інтубації і трахеостомії;
- здійснення догляду за хворими з трахеостомою;
- використання електровідсмоктувача;
- підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження травного каналу;
- підготовка хворого до ультразвукового обстеження;
- підготовка маніпуляційного кабінету до роботи;
- підготовка стерильного стола;
- набирання шприцом ліків з ампул і флаконів;
- розрахунок, розчинення і введення антибіотиків;
- визначення чутливості хворого до антибіотиків;

- уведення ліків підшкірно та внутрішньом'язово;
- підготовка систем внутрішньовенного краплинного введення рідини;
- внутрішньовенне введення ліків;
- взяття крові з вени для лабораторного дослідження;
- знезаражування та передстерилізаційне очищення інструментарію;
- проведення оксигенотерапії дітям;
- розрахунок дози інсуліну та його введення;
- робота над документацією медичної сестри в стаціонарі;
- виписування рецептів, довідок, направлень на обстеження;
- вигодовування дітей віком до 1 року;
- проведення антропометрії у дітей;
- проведення контрольного зважування грудних дітей;
- розрахунок добової і разової кількості їжі залежно від віку дитини;
- підготовка і проведення гігієнічної ванни.

Рекомендації:

1. Необхідність суворого дотримання студентами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.

ПРИЙМАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ЛІКАРНІ

У приймальному відділенні здобувачі освіти знайомляться з режимом роботи, правилами реєстрації пацієнтів, заповненням медичної документації; беруть участь у загальному огляді, проведенні антропометрії та санітарного оброблення пацієнтів (у тому числі з педикульозом), виконанні маніпуляцій, транспортуванні пацієнтів у відділення, приготуванні дезінфекційних розчинів.

Здобувачі повинні знати:

- санітарно-протиепідемічний режим приймального відділення;
- посадові обов'язки медичного працівника, накази та інструкції, які регламентують роботу приймального відділення;
- правила прийому і санітарної обробки пацієнта;
- приготування та застосування сучасних дезінфекційних засобів, правила зберігання та техніку безпеки під час роботи з ними.

Здобувачі повинні уміти:

- проводити санітарну обробку пацієнта
- проводити антропометрію;
- виконувати маніпуляції;
- транспортувати пацієнтів;
- готувати дезінфікуючі розчини.

Практичні навички:

- Заповнення документації приймального відділення.
- Вимірювання температури тіла.
- Вимірювання АТ.
- Вимірювання властивостей дихання.
- Приготування ванни .
- Допомога пацієнту при погіршенні стані під час приймання гігієнічної ванни.
- Проведення антропометрії.
- Проведення санітарної обробки хворого (повної або часткової).
- Проведення санітарної обробки хворого при педикульозі.
- Транспортування хворих у відділення.
- Приготування дезінфікуючих розчинів різної концентрації.
- Проведення проби на чутливість до анестезуючих засобів.
- Проведення в/ш, п/ш, в/м, в/в ін'єкцій.

5. Методи навчання

Здобувачі ОПП Сестринська справа проходять виробничу практику на базах закладів охорони здоров'я міста і області під керівництвом безпосередніх керівників та методичного керівника. Практична підготовка здобувачів забезпечується методичними матеріалами (щоденники практики, інструкції, алгоритми виконання практичних навичок, тестові завдання, ситуаційні задачі), наочними засобами навчання для кожного циклу практики (презентації, відеопрезентації), інформаційним ресурсом циклової комісії, структурованими алгоритмами контролю знань та вмінь.

Самостійна робота під час проходження практики забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеопрезентації), інформаційним ресурсом комісії, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Підсумковий контроль проводиться після проходження практики у формі заліку, який проводиться після повного виконання програми практики.

6. Методи контролю:

- розв'язання типових і нетипових клінічних ситуаційних задач;
- контроль практичних навичок;
- звітним документом є щоденник практики, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики;
- залік.

7. Критерії оцінювання

Оцінювання практичної підготовки здобувачів освіти складається з оцінки:

- 1) керівника від бази практики;
- 2) безпосереднього керівника практики від закладу освіти.

Поточне оцінювання практики

- 1) Оцінювання поточної успішності безпосереднім керівником практики від закладу охорони здоров'я проводиться щоденно за 4-ох бальною системою.

Таблиця 1

**Критерії оцінювання поточних навчальних досягнень,
знань та вмінь здобувачів**

Оцінка	Критерії
5 (відмінно)	Виставляється у випадку, коли здобувач правильно та у повному обсязі виконує практичні завдання різного ступеню
4 (добре)	Виставляється у випадку, коли здобувач правильно та у повному виконує практичні завдання різного ступеню складності, але може допустити деякі неточності, відчуючи складності лише у найважчих випадках.
3 (задовільно)	Виставляється здобувачу, який виконує практичні завдання, відчуючи складності у простих випадках, допускаючи некритичні помилки.
2 (незадовільно)	Виставляється здобувач за умови, коли він виконує практичні завдання, допускаючи критичні помилки, не виконує практичні завдання.

Оцінка вноситься в щоденник кожного здобувача та засвідчується підписом безпосереднього керівника практики від закладу охорони здоров'я.

Таблиця 2

Звіт про відвідування та оцінювання практики

№ п/п	Дата	Відділення	Час початку практики	Час закінчення практики	Оцінка	Підпис безпосереднього керівника ЛПЗ
1.						
2.						
3.						
п						
Загальна оцінка: _____					Підпис загального керівника практики	

Загальний керівник від закладу охорони здоров'я після закінчення практики виводить одну середньоарифметичну оцінку

(**Оцінка** =сума балів/ п, де п- кількість днів практики)

1) Підсумковий контроль із виробничої з наступних дисциплін:

Освітньо-професійна програма Сестринська справа:

- М/с у внутрішній медицині
- М/с в хірургії з основами онкології
- М/с в педіатрії

2) Оцінювання підсумкової успішності проводиться безпосередніми керівниками практики від закладу освіти (від 2 до 5 наведених критеріїв у табл.3)

Таблиця 3

**Критерії підсумкового оцінювання навчальних досягнень,
знань та вмінь здобувачів**

Оцінка	Критерії
5 (відмінно)	Виставляється у випадку, коли здобувач своєчасно і правильно оформив звіт та щоденник практики, у правильній послідовності та у повному обсязі виконував практичні завдання різного ступеню, визначав показання та протипоказання до маніпуляцій, демонстрував навички спілкування з пацієнтом та догляд за пацієнтом після виконання маніпуляції.
4 (добре)	Виставляється у випадку, коли здобувач у правильній послідовності та у повному обсязі виконує практичні завдання різного ступеню складності, але може допустити деякі неточності, відчуваючи складності лише у найважчих випадках. які не впливають на кінцевий результат та стан пацієнта
3 (задовільно)	Виставляється здобувачу, який виконує практичні завдання, в яких порушено послідовність виконання практичної навички, але кінцевої мети досягнуто, допущенні помилки не завдають шкоди здоров'ю пацієнта
2 (незадовільно)	Виставляється здобувачу за умови, коли при виконанні послідовності навички порушено, бажаного результату не досягнуто, допущенні помилки, які можуть негативно вплинути на стан і здоров'я пацієнта чи призвести до виникнення ускладнення хвороби.

Завідувач навчально-виробничої практики під час складання підсумкового заліку практики виводить одну середньоарифметичну оцінку, враховуючи результат проходження практики в закладі охорони здоров'я. Перевага надається оцінці бази практики.

(**Оцінка** =сума балів/ п, де сума балів – оцінка загального керівника практики від закладу охорони здоров'я + оцінка викладача клінічної / п- кількість оцінок)

Оцінка вноситься в щоденник кожного студента та засвідчується підписом завідувача навчально-виробничої практики коледжу.

8.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

8.1.Перелік питань до заліку з виробничої практики з розділу «Медсестринство у внутрішній медицині».

1. Реєстрація пацієнтів, що поступають у стаціонар.
2. Здійснення огляду пацієнта, оцінювання його стану.
3. Проведення термометрії із записом результатів у температурному листку.
4. Визначення частоти і характеру пульсу.
5. Вимірювання артеріального тиску, його реєстрація.
6. Робота з листком призначень.
7. Спостереження за пацієнтами з хронічними захворюваннями.
8. Підготовка пацієнта та необхідного обладнання до:
 - взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст цукру;
 - взяття загального аналізу сечі, визначення білка, цукру та кетонових тіл експрес-методами, діастазу;
 - взяття аналізу сечі за методами Зимницького, Нечипоренка;
 - взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму;
 - здійснення гастроскопії, бронхоскопії, ректороманоскопії, колоноскопії;
 - здійснення ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
 - здійснення рентгенологічних обстежень шлунково-кишкового тракту, нирок, хребта;
 - здійснення плевральної та абдомінальної пункцій;
 - запису електрокардіограми.
9. Підготовка маніпуляційного стола до роботи.
10. Проведення проби на чутливість організму до антибіотиків.
11. Розрахунок, розчинення та введення антибіотиків.
12. Виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій.
13. Заповнення систем для трансфузій та проведення внутрішньовенних вливань.
14. Введення інсуліну.
15. Введення олійних розчинів.
16. Взяття крові на біохімічні і бактеріологічні дослідження.
17. Проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію (шприців, голок, предметів догляду) згідно з чинними наказами, інструкціями та галузевим стандартом.
18. Проведення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові і мийних засобів.

19. Виконання шлункового і дуоденального зондування.
20. Промивання шлунка.
21. Постановка клізми: очисної, сифонної, послаблювальної, лікувальної.

8.2. Перелік питань до заліку з виробничої практики з розділу «Медсестринство в хірургії».

1. Підготовка пацієнтів до:
 - ендоскопічного дослідження (бронхоскопії, фіброгастродуоденоскопії, цистоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
 - рентгенологічного дослідження (жовчного міхура, нирок, сечовивідних шляхів, таза, поперекового відділу хребта);
 - ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;
 - комп'ютерної томографії;
 - магнітно-резонансної томографії;
2. Транспортування та перекладання хірургічних хворих.
3. Транспортування хворих з переломами таза, стегнової кістки, ребра, хребта.
4. Підготовка ватно-марлевих кульок, серветок, тампонів.
5. Знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію, шприців.
6. Контроль якості передстерилізаційного очищення.
7. Укладання матеріалу в бікси для стерилізації.
8. Підготовка зондів, дренажів до стерилізації та проведення їх стерилізації.
9. Обробка рук сучасними методами.
10. Одягання операційної сестри і хірурга.
11. Підготовка стерильного стола до роботи в перев'язочній та операційній.
12. Проведення місцевої анестезії.
13. Складання інструментів для:
 - венесекції;
 - трахеостомії;
 - плевральної пункції;
 - первинного хірургічного оброблення ран;
 - лапароцентезу;
 - апендектомії;
 - лапаротомії;
 - трепанації черепа;
 - ампутації кінцівки;
 - скелетного витягання.
14. Підготовка ліжка для післяопераційного хворого.
15. Заповнення інфузійних систем і підключення їх.
16. Взяття крові з вени.
17. Визначення групи крові та резус-фактора експресметодом.
18. Проведення проб на сумісність крові донора і реципієнта.
19. Промивання шлунка.

20. Постановка клізм.
21. Катетеризація сечового міхура.
22. Підготовка пацієнта до операції.
23. Проведення премедикації.
24. Проведення туалету операційних та гнійних ран.
25. Зняття швів.
26. Накладання м'яких і твердих пов'язок:
 - клейових, клейово-пластирних, клеолових;
 - бинтових;
 - чеpecь;
 - на одне і обидва ока;
 - вуздечку;
 - хрестоподібної на потилиці з переходом на спину;
 - колосоподібної на плечовий суглоб;
 - спіральної на грудну клітку;
 - на грудну залозу;
 - Дезо;
 - на пахову ділянку;
 - черепащачу на ліктьовий та колінний суглоби;
 - "лицарська рукавичка";
 - на палець (спіральну, колосоподібну);
 - косинкову на верхню кінцівку;
 - восьмиподібну на надп'ятковий суглоб;
 - поворотну на стопу;
 - еластичних бинтів на кінцівки;
 - тіснотугу.
27. Накладання твердих пов'язок:
 - шини Крамера, Дітерікса;
 - підготовка гіпсових бинтів, лонгет, накладання і зняття;
 - підготовка до застосування шини Беллера.
28. Накладання джгута при артеріальній і венозній кровотечах.
29. Пальцеве притискання артерій.
30. Проведення непрямого масажу серця.
31. Проведення штучної вентиляції легень "рот до рота", "рот до носа".
32. Виведення нижньої щелепи при западінні язика.
33. Оформлення карти пацієнта стаціонару.

8.3.Перелік питань до заліку з виробничої практики з розділу «Медсестринство в педіатрії».

1. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженого. Характеристика та ознаки.
2. Фізіологічні стани новонароджених.
3. Характеристика та ознаки недоношеного новонародженого.

4. Функціональні особливості органів і систем недоношеного новонародженого. Вигодовування та зігрівання.
5. Фізичний розвиток дитини.
6. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дитини.
7. Характеристика грудного вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Види й терміни введення підгодовування.
8. Характеристика змішаного вигодовування. Протипоказання й утруднення при грудному вигодовуванні.
9. Характеристика штучного вигодовування. Молочні суміші. Гіпогалактія та її профілактика.
10. Харчування дітей віком понад 1 рік. Контроль за харчуванням у дитячому дошкільному закладі.
11. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Захворювання шкіри в новонародженого.
12. Хвороби пупка. Лікування. Догляд.
13. Асфіксія новонароджених. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
14. Пологові травми. Внутрішньочерепна пологова травма. Клініка. Лікування. Догляд. Профілактика.
15. Гіповітамінози. Рахіт. Етіологія. Клінічна картина.
16. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи. Профілактика і лікування хворих на рахіт.
17. Гіпокальціємічний синдром. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
18. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
19. Аномалії конституції. Ексудативно-катаральний діатез. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
20. Анатомо-фізіологічні особливості ротової порожнини. Стоматит. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
21. Аскаридоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
22. Ентеробіоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
23. Трихоцефальоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
24. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Невідкладна медична допомога.
25. Фолікулярна ангіна. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
26. Гострий бронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
27. Анатомо-фізіологічні особливості легень. Гостра пневмонія у дітей раннього віку. Етіологія, клінічна картина, лікування вогнищевої пневмонії. Догляд.
28. Особливості перебігу пневмонії у новонароджених і недоношених новонароджених. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд.
29. Бронхіальна астма. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Диспансерний нагляд.
30. Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу. Природжені вади серця, судин. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.

31. Ревматизм. Характеристика. Етіологія. Класифікація. Лікування. Догляд. Профілактика.
32. Геморагічний васкуліт. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
33. Тромбоцитопенічна пурпура. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
34. Гемофілія. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
35. Анатомо-фізіологічні особливості сечових органів. Гострий пієлонефрит. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
36. Гострий гломерулонефрит. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
37. Гіперглікемічна кома. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі.
38. Гіпоглікемічна кома. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі.
39. Носова кровотеча. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі.
40. Проведення антропометрії.
41. Визначення добової та разової кількості їжі дітям першого року життя.
42. Проведення підрахунку частоти дихання та пульсу, визначення їх характеру.
43. Проведення вимірювання артеріального тиску та його реєстрація.
44. Призначення і розрахунок доз ергокальциферолу з метою профілактики та лікування рахіту.
45. Одягання новонароджених.
46. Проведення туалету пупкової ранки.
47. Проведення ранкового туалету дитини грудного віку.
48. Проведення профілактичних щеплень.
49. Проведення проби Манту, реєстрація та оцінка.
50. Узяття мазків з носа та зіву на мікрофлору.
51. Узяття калу для копрологічного та бактеріологічного досліджень, на яйця гельмінтів.
52. Узяття зіскрібків на ентеробіоз.
53. Збирання сечі для загального аналізу, за Нечипоренком.
54. Вимірювання температури тіла.
55. Проведення контрольного зважування.
56. Узяття крові на біохімічне дослідження.
57. Розведення антибіотиків і розрахунок дози.
58. Проведення ін'єкцій: підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних.
59. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.
60. Проведення ШВЛ і закритого масажу серця.
61. Застосування міхура з льодом і грілки.
62. Проведення догляду за кувезом.
63. Проведення інгаляцій киснем та лікарськими препаратами.
64. Проведення промивання шлунка.
65. Поставлення лікувальної та очисної клізм.
66. Закапування крапель в ніс, вуха, очі.
67. Накладання зігрівального компресу на вухо, грудну клітку.
68. Накладання гірчичників, проведення гірчичних обгортань.
69. Уведення газовідвідної трубки.

ПРИЙМАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Здобувачі повинні знати:

- посадові обов'язки сестри медичної відділення екстерної медичної допомоги, чинні накази та інструкції, які регламентують роботу;
- посиндромну діагностику захворювань і ускладнень, методику обстеження, експрес - діагностику, обсяг долікарської допомоги при невідкладних станах, ушкодженнях;
- права й обов'язки медсестри на місцях нещасних випадків згідно з чинним законодавством.

Здобувачі повинні вміти:

- діагностувати гострі раптові захворювання, загрозливі стани, визначати вид екстреної допомоги;
- надати повний обсяг невідкладної долікарської допомоги при термінальних станах, гострих травмах, ушкодженнях;
- транспортувати і госпіталізувати хворих, потерпілих;
- володіти маніпуляційною технікою та самостійно виконувати обов'язкові практичні навички.

Робота у приймальному відділенні проводиться під контролем чергових лікарів, середнього медичного персоналу.

Здобувачі освіти беруть участь у наданні невідкладної допомоги при невідкладних станах та нещасних випадках, транспортують і госпіталізують хворих, констатують смерть, транспортують трупи в морг, заповнюють облікову і звітну документацію.

Здобувачі освіти поглиблюють знання щодо надання допомоги дітям із синдромом утрудненого дихання, при кровотечах та болю в животі.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У ПРИЙМАЛЬНОМУ ВІДДІЛЕННІ

1. Суб'єктивне і об'єктивне обстеження хворих.
2. Визначення стану, встановлення діагнозу.
3. Визначення виду невідкладної допомоги.
4. Надання екстреної допомоги при невідкладних станах.
5. Транспортування хворих, поранених та потерпілих.
6. Запис електрокардіограми.
7. Промивання шлунка.
8. Парентеральне введення ліків.
9. Виписування медикаментів та перев'язного матеріалу.
10. Переливання кровозамінників.
11. Зупинення кровотечі.
12. Накладання транспортних шин.
13. Накладання пов'язок.
14. Проведення місцевого знеболення при переломі.
15. Оброблення ран, накладання швів на рану.
16. Проведення передньої та задньої тампонади носа при кровотечі.
17. Асистування при венесекції.
18. Проведення серцево-легеневої реанімаціїю
19. Оформлення документації.

9.Рекомендована література

Основна:

1. Актуальні питання педіатрії / За ред. В.В. Бережного. — К.: Здоров'я, 2006.
2. Антропова Т.О. Обстеження та визначення стану здоров'я: підручник / Т.О. Антропова та ін. — К.: Медицина, 2006. — 352 с.
3. Губенко І.Я., Шевченко О. Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2000. — 248 с.
4. Губенко І.Я., Шевченко О. Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. — К.: Здоров'я, 2001. — 208 с.
5. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посібн. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.
6. Медсестринство в педіатрії / За ред. В.С. Тарасюка. — К.: Здоров'я, 2001.
7. Основи догляду в домашніх умовах: навч. посібн. Для патронажних медичних сестер / За заг. ред. І.Т. Усіченка, А.В. Царенка, С.А. Місяка. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000 — 372 с.
8. Пономаренко В.М. Реорганізація первинної медико-санітарної допомоги населенню на засадах загальної лікарської практики/сімейної медицини: інструктивно-методичні матеріали для сімейного лікаря. — К.: Б. в., 2001. — 172 с.
9. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / За заг. ред. д-р мед. наук, проф.
10. А.В. Єпішина. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
11. Файника А.Ф., Бродик О.В. Невідкладні стани в клініці внутрішніх захворювань. — Львів: Фенікс, 2002.
12. Шегедин М.Б., Шуляр І.А. та ін. Медсестринство в терапії. — Дрогобич: Відродження, 2006.

Допоміжна:

13. Ваврик Ж.М. Лекції з хірургії. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 444 с.
14. Ковальчук Л.Я. та ін. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія невідкладних станів: навч. посібник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 324 с.
15. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: навч.-метод. посібн. — К.: Здоров'я, 2001. — 96с.
16. Тарасюк В.С. Ріст і розвиток людини. — К.: Здоров'я, 2002. — 272 с.
17. Шевченко О.Т. Психологія кризових станів: навч. посібн.—К.: Здоров'я, 2005 — 120 с.